

BÆRUM
KOMMUNE

Helhetlig arbeid

Barn i risiko med symptom utagerende atferd

Jannike Smedsplass
grunnskoleavdelingen
Bærum kommune

Sammen skaper vi fremtiden

MANGFOLD - RAUSHET - BÆREKRAFT

Hva opplever voksne i barnehage, skole og SFO?

Barn og unge som:

- ▶ Slår
- ▶ Sparker
- ▶ Biter
- ▶ Spyttter
- ▶ Sier stygge ting
- ▶ Truer
- ▶ Svarer stygt
- ▶ Neker å følge beskjeder
- ▶ Stikker av

Vi ser:

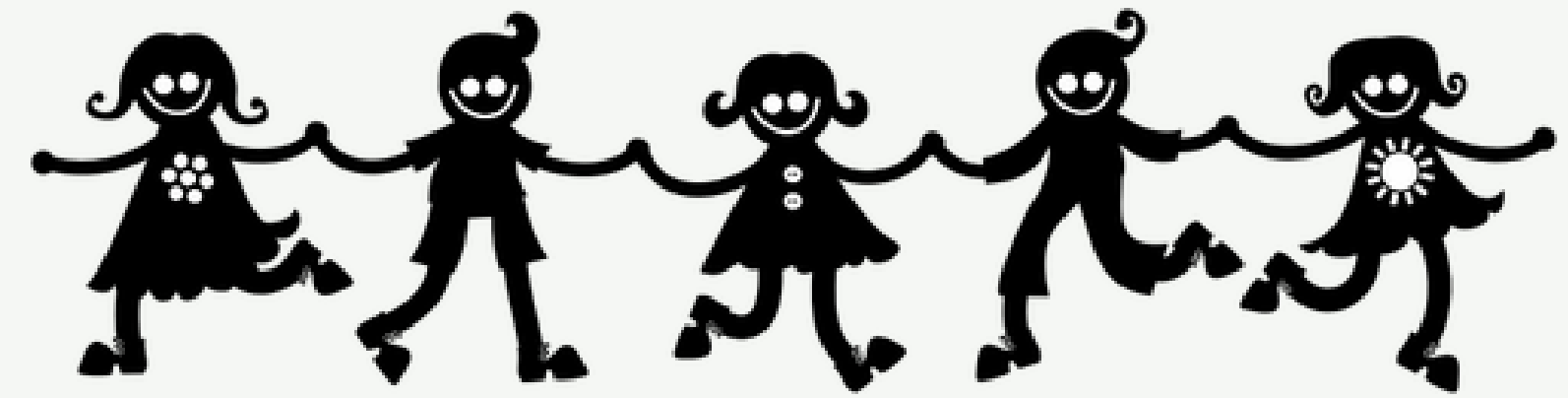
- ▶ Barn som er i opposisjon
- ▶ Strever med frustrasjon og sinne
- ▶ Utfordrer oss psykisk og fysisk
- ▶ Skaper et utrygt læringsmiljø for seg selv og andre
- ▶ Gjør voksne utrygge i yrkesutøvelsen

Prosjekt 2019 - 2021

Helhetlig arbeid med barn og unge i risiko med symptom utagerende atferd

- ▶ Hvordan skal vi jobbe i barnehage og skole for å hjelpe disse barna?
- ▶ Hva trenger vi av kompetanse i barnehage og skole?
- ▶ Hvordan skal vi samarbeide kommunalt til det beste for barna?

Et felles mål

- ▶ Sårbare barn og deres familier får den hjelpen de trenger så tidlig som mulig.
 - Barnehage og skole er i stand til å identifisere sårbare barn på et tidlig tidspunkt.
 - Barnehage og skole har kapasitet til å gi adekvat hjelp til sårbare barn.
 - Sårbare barn og deres foreldre opplever en god overgang mellom barnehage og skole
 - Det tverrfaglige samarbeidet rundt sårbare barn og deres foreldre fungerer effektivt og hensiktsmessig

Hvordan har vi jobbet til nå?

- ▶ Kompetanseheving i barnehage:
 - ▶ «TETT PÅ» år to
 - ▶ Fagøkter for barnehagene
- ▶ Kompetanseheving i skole:
 - ▶ Nettverk
 - ▶ Samarbeid med Verge (en rammeleverandør for kompetanseheving og trening i fysisk håndtering)
 - ▶ Kurspakker for SFO
- ▶ Veiledning/rådgiving (akutt hjelp) i barnehage og skole
- ▶ Overgang barnehage – skole:
 - ▶ Møter mellom barnehage og skole om enkeltbarn som strever

Kompetanseheving knyttet til fysisk utagering

- Alle barneskoler og 5 ungdomsskoler har gjennomført teorikurs
- Alle barneskoler og noen barnehager har hatt 4-6 ansatte på basiskurs
- Alle barneskoler har 1-2 ressurspersoner
- Egen kontaktperson barnehagene og skolene kan ta kontakt med ved behov (kan skreddersy opplæring direkte).
- Kompetanseheving i nettverket for ressurspersoner.

Tverrsektorielt samarbeid

- God erfaring i samarbeid med PPT.
- God erfaring med Verge.
- Blir kontaktet av PPT, PHT og BUP.

- Ønsker mer samarbeid med andre kommunale instanser.
- Manglende informasjonsflyt.
- Manglende tilbud til foreldre og hjelp til barnehage og skole i komplekse saker.

Det viktige arbeidet fortsetter

- Ansatt en rådgiver i barnehage og en i skole.
- Fortsetter:
 - Veiledning og direkte akutt hjelp ved behov.
 - Nettverk for ressurspersoner i barneskole.
 - Samarbeid med Verge i barnehage og skole.
- Samarbeider med andre prosjekter:
 - TETT PÅ i barnehage
 - Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
 - Implementering av BTI
 - Alternative skoler

Veileder til bruk i barnehage, skole og SFO

INNHOOLD

DEL 1 – TEORETISK BAKGRUNN	4	DEL 2 – VERKTØYKASSE	20
Barn med utagerende atferd – hvem er de?	5	1. Kartlegging – på jakt etter årsaken	22
Årsaker til utagerende atferd	6	2. Prioritering av innsatsområder	23
Hvordan forstå barnets atferd	9	3. Planlegging	24
Toleransevinduet	11	– Timeplan	25
Betydning for praksis	12	– Proaktiv – reaktiv plan	26
Arbeid med barn som utagerer	14	– Tips til relasjonsbygging	31
Barnet er din viktigste informant	15	– Trafikklys	32
Samarbeid med foresatte	17	– STOP-skjema	34
Laget rundt barnet	18	4. Tilpassede situasjoner krever tilpassede verktøy	35
Relevante hjelpeinstanser	19	Referanser	36